

## Válka na Ukrajině. Denní přehled zpráv. 91. den

Vypracovaly Sofia Olijnyk a Maryana Zaviyska

**Města pod útokem.** Záporoží brzy ráno zasáhly tři řízené střely. Tři rakety zasáhly Kryvyj Rih a poškodily průmyslový závod. Sumská oblast byla ostřelována dělostřelectvem z území Ruska. Ve městě Krasnopillja bylo poškozeno asi 20 civilních obytných domů a komunikační vedení. Polovina vesnice je bez elektřiny. Luhanská oblast zůstává pod nepřetržitým útokem. Těžké bitvy probíhají v okolí Severodoněcku, který se kvůli neustálému ostřelování mění v ruiny. Další ostřelování zasáhlo ropnou rafinérii v Lysyčansku, říká vedoucí Luhanské regionální státní správy Serhij Hajdaj. Ruské dělostřelectvo ostřeluje město Lyman v Doněcké oblasti, kde stále zůstávají civilisté. Během dne bylo v regionu zabito 10 lidí a 12 zraněno. Mykolajiv byl opět cílem ostřelování, tentokrát ruské jednotky ostřelovaly město raketometem BM-30 Směč.

**Okupovaná města.** V Chersonu včera vypadla mobilní síť ukrajinských operátorů Kyivstar a Vodafone. Ruští vetřelci v dočasně obsazené části Chersonské oblasti zavedli rubl vedle stále používaných hřiven. Podniky a podnikatelé mohou nastavit ceny v hřivnách i rublech s kurzem 2 ruských rublů za 1 hřivnu. V blízké budoucnosti plánují okupanti otevřít pobočky ruských bank. Zavedením rublu se okupanti snaží destabilizovat obyvatelstvo a připravit podmínky pro připojení Ukrajiny k Rusku. Přibližně [90% lékáren](#) v dočasně okupovaném Chersonu je zavřeno, a ceny většiny dostupných léků vzrostly 3-5krát.

V [Melitopolu](#) přetrvávají problémy s mobilním připojením, protože ruské úřady přerušily mobilní komunikační síť, nejspíše kvůli přesunu ruské vojenské techniky.

V [Mariupolu](#) bylo během prací na zpřístupnění zablokovaných výškových budov nalezeno ve sklepě asi 200 lidských těl. Všechny byly ve vysokém stupni rozkladu. Místní obyvatelé odmítli vynášet a balit těla mrtvých, a proto zástupci „ruského ministerstva pro mimořádné události“ opustili pracoviště a nechali vše tak jak bylo. Navíc byl v Mariupolu zastaven proces opětovného pohřbívání těl exhumovaných z mělkých hrobů na dvorech obytných budov. Jedním z důvodů je zavedení tzv. státní korporace „Rituál“, která má mít na starosti práce na exhumaci a pohřbech. Lidé, kteří chtějí pohřbit zesnulého, musí přivést tělo do márnice a potvrdit na videozáznam, že zemřelého údajně „zabila ukrajinská armáda“.

**Zahraníční politika.** Rada EU přijala [nařízení](#), které umožňuje dočasnou liberalizaci obchodu a další obchodní koncese týkající se některých ukrajinských výrobků. „*To znamená, že po dobu jednoho roku nebude na veškerý ukrajinský vývoz do Evropské unie uvaleno žádné dovozní clo. Díky těmto opatřením bude EU schopna výrazně podpořit ukrajinskou ekonomiku.*“ uvádí prohlášení. Toto rozhodnutí bude zahrnovat zrušení všech cel podle hlavy IV dohody o přidružení, výběr antidumpingových cel z dovozu pocházejícího z Ukrajiny a uplatňování společných pravidel dovozu, pokud jde o dovoz pocházející z Ukrajiny.

Maďarský premiér Viktor Orbán [vyhlásil](#) výjimečný stav. „*Tento krok poskytne vládě manévrovací prostor a příležitost okamžitě reagovat na důsledky války na Ukrajině,*“ řekl Orbán. Vláda podle něj oznámí první opatření ve stavu nouze ve středu 25. května. Rozhodnutí přichází v reakci na "hospodářskou krizi" způsobenou válkou na sousední Ukrajině a sankcemi vůči Rusku, jakož i opatřeními zavedenými EU. Orbán zavedl podobná mimořádná opatření během pandemie koronaviru, ale celkově se toho tehdy moc nezměnilo.

Ropné sankce proti Rusku nebudou na summitu EU schváleny. Předsedkyně Evropské komise sdělila tiskové [agentuře POLITICO](#), že příští týden "neočekává" dohodu o zákazu ropy. Už jsou to téměř tři týdny, co Ursula von der Leyenová navrhla "úplný zákaz" veškerého dovozu ruské ropy a rafinovaných paliv s cílem snížit příjmy, které pomáhají financovat ruskou válku na Ukrajině. Maďarský premiér Viktor Orbán v dopise předsedovi Evropské rady [napsal](#), že by ropné sankce neměly být předmětem diskuse na summitu EU, který se bude konat příští týden.

Mezitím Evropská komise připravuje podklady pro legální [konfiskaci majetku](#) spojeného se závažnou nezákonnou činností a lidmi podezřelými z trestných činů, včetně těch, kteří se vyhýbají sankcím Evropské unie vůči Kremlu.

Vedoucí úřadu prezidenta Ukrajiny Andrij Jermak [oznámil](#) zřízení mezinárodní poradní skupiny, která bude vypracovávat návrhy týkající se bezpečnostních záruk pro Ukrajinu. Ve vedení skupiny bude také bývalý generální tajemník NATO Anders Fogh Rasmussen.

[Zpráva](#) MMF poukazuje na pět sil, které v roce 2022 budou formovat globální ekonomické vyhlídky: válka na Ukrajině, zpříšňování měnové politiky a volatilita finančních trhů, omezování ve fiskální politice, zpomalení Číny a přístup k vakcíně během pandemie. Podle nejnovější prognózy MMF z dubna 2022 se globální růst v roce 2022 sníží na 3,6%, oproti 6,1% odhadovaným v roce 2021 a odhadu 4,4 % z ledna 2022. Předpokládá se, že Ukrajina a Rusko samy zažijí výrazné snížení HDP o více než 30 %, respektive o téměř 10 %. Ruská válka na Ukrajině bude mít dopad na stabilitu v regionu a hospodářský růst.

**Nedávné průzkumy.** Kyjevský Mezinárodní sociologický institut [představil výsledky](#) svého nedávného průzkumu veřejného mínění, kde 82 % respondentů uvedlo, že nepodporují žádné územní ústupky, neboť to prodlouží válku a zvýší hrozbu pro nezávislost Ukrajiny. Ve všech regionech Ukrajiny je většina obyvatelstva proti jakýmkoli územním ústupkům. I na východě, který v současnosti prochází intenzivními boji, je 68 % proti ústupkům (pouze 19 % je připraveno k ústupkům) a 83 % je proti ústupkům na jihu (pouze 9 % je připraveno k ústupkům).

Sociologická skupina „Rating“ uspořádala další vlnu [národního sociologického průzkumu](#) věnovaného tentokrát osobním svobodám, bezpečnosti a vlastnictví civilních zbraní. Některá klíčová zjištění – 73 % respondentů hodnotí situaci v zemi jako napjatou. Právo na ochranu svého života je v dnešní době pro respondenty nejdůležitějším právem (58 %) v rámci klíčových práv zaručených ukrajinskou ústavou. Svoboda projevu je nejdůležitějším právem pro 32 %, právo na nedotknutelnost osoby pro 30 %, právo na práci: 27 %, právo na sociální ochranu: 25 % a právo na vlastnictví: 21 %. Svoboda pohybu je nejdůležitějším právem pro 14 %, soudní ochrana pro 13 %, vzdělání pro 11 %, bezpečné životní prostředí pro 8 %, svoboda náboženského vyznání pro 7 % a právo na podnikání pro 6 %. Během války se podíl těch, kteří podporují přiznání práva ukrajinským občanům vlastnit střelné zbraně a střelivo, více než zdvojnásobil. Dnes takovou iniciativu podporuje 58 %, zatímco 39 % ji nepodporuje (před válkou vlastnictví střelných zbraní nepodporovalo 70 %).

**Válka skrz objektiv.** Fotoreportér Paolo Pellegrin podnikl se spisovatelem Jamesem Verinim 4000 mil dlouhou cestu po válkou zmítané Ukrajině. Zaznamenali reportáž o Charkově, městě na východním křídle země, které zdevastovalo ruské ostřelování. [Fotodokumentace](#) ukazuje ponurý obraz zničených životů od západu po východ.

**Pod okupací.** Od 25. února do 1. dubna 2022 byla vesnice Zdvyživka v okrese Buča v Kyjevské oblasti obsazena ruskými vojsky. Na okupovaném území bylo více než 800 obyvatel, z toho asi sto dětí. [Video](#) obsahuje svědectví místních přeživších o okupaci a záběry aktivit okupantů ve vesnici v prvním týdnu po jejich ústupu.

#### Čtenářský koutek.

- [Ukrajinské přírodní prostředí je obětí války. Škody bude nejspíš možné pocítit po celá desetiletí - CNN](#)
- [Podle odborníků válka na Ukrajině ukazuje, že potřebujeme nový způsob, jak nakrmit svět – POLITICO](#)
- [Jako uprchlík a akademik chci zviditelnit ukrajinská studia | Nature Human Behavior](#)
- [Vizualizace poplašných sirén na Ukrajině / Volodymyr Agafonkin / „Pozorovatelné“ \(observablehq.com\)](#)

#### Statistiky.

- 125 tisíc čtverečních kilometrů ukrajinské půdy (20,7 %) je v současné době [dočasně obsazeno](#) Ruskem.
- V současné době je na Ukrajině vyšetřováno přibližně 13 000 případů ruských válečných zločinů. Státní zastupitelství sestavilo seznam asi 600 podezřelých, kteří by mohli být zapleteni do těchto zločinů. 48 Rusů [bude čelit obvinění](#) u soudu.
- Od začátku války zemřelo 238 [dětí](#), více než 433 bylo zraněno.
- Generální štáb ozbrojených sil Ukrajiny oznámil celkové odhadované ztráty ruské armády k 10. hodině ráno 25. května 2022: personál – kolem 29 450, tanky – 1305, obrněná vozidla - 3213, dělostřelecké systémy – 606, raketomety MLRS – 201, protiletadlové válečné systémy – 93, letouny – 206, vrtulníky – 170, bezpilotní letadla – 491, řízené střely – 112, čluny – 13, neobrněná technika a palivové nádrže – 2213, speciální vybavení – 44.

#### Každá akce se počítá, žádný příspěvek není příliš malý!

- Podpořte [Ukrajinské ženské veteránské hnutí](#), které dodává vojákyním základní vybavení a poskytuje podporu veteránům. V současné době nezisková organizace [shromažďuje finanční prostředky](#) na rozhlasové vysílání, ale také na zdravotnické potřeby a potraviny.
- Sdílejte aktuální informace o situaci na Ukrajině, a to buď na sociálních sítích, v místních médiích, nebo šířením těchto stručných novinek.
- Přihlaste se k odběru našich denních aktualizací na [Twitteru](#) a na [našich webových stránkách](#).
- Náš projekt můžete podpořit dary prostřednictvím služby PayPal. Více informací [zde](#).

Děkujeme vám za podporu Ukrajiny! Slava Ukraini! Sláva Ukrajině!